

“TASDIQLAYMAN”

Toshkent viloyati statistika
boshqarmasi boshlig'i

Sh. Jamoldinov

Toshkent viloyati statistika boshqarmasida O'zbekiston Respublikasida qabul qilingan normativ huquqiy hujjatlar targ'iboti bo'yicha o'tkazilgan huquqiy-targ'ibot yig'ilish,

BAYONINo 34

2026-yil 11- sentyabr

Nurafshon shahri

Raislik qiluvchi: - Toshkent viloyati statistika boshqarmasi boshlig'i
Sh. Jamoldinov;

Ma'ruzachi: : - Bosh yuriskonsult F.Jo'rayev:

Qatnashdilar: - Boshqarmaning tarmoq hamda masofadan hududiy
statistika bo'limlari boshliqlari va mas'ul xodimlar
(ro'yxat bo'yicha)

KUNTARTIBI:

1. O'zbekiston Respublikasining “Rasmiy statistika to'g'risida” 2021-yil 11-avgustdagi O'RQ-707-sonli Qonuni mazmun-mohiyatini tushuntirish hamda Ma'muriy huquqbuzarli buzarliklar ta'siridagi ishlarni yuritish amaliyotini tushuntirish to'g'risida.

(Sh. Jamoldinov, F. Jo'rayev)

Yig'ilishni viloyat statistika boshqarma boshlig'i Sh.Jamoldinov ochib, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 13-dekabrda “Konstitutsiya va qonun ustuvorligini ta'minlash, bu borada jamoatchilik nazoratini kuchaytirish hamda jamiyatda huquqiy madaniyatni yuksaltirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”gi PQ-4551-son qarori ijrosini ta'minlash maqsaida yangi qabul qilingan normativ-huquqiy hujjatlarni mazmun-mohiyatini tushuntirish yuzasidan so'zni boshqarma bosh yuriskonsulti F. Jo'rayevga berdi.

F. Jo'rayev, O'zbekiston Respublikasining “Rasmiy statistika to'g'risida” 2021-yil 11-avgustdagi O'RQ-707-sonli Qonuni tushuntirib o'tildi.Ushbu qonunning quyidagi qisimlariga alohida to'xtalib o'tildi.Rasmiy statistika sohasidagi davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari quyidagilardan iborat bo'lib, milliy statistika tizimining huquqiy va tashkiliy asoslarini takomillashtirish, milliy statistika tizimining infratuzilmasini takomillashtirish, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish, xalqaro hamkorlikni kengaytirish va mustahkamlash.Davlat statistika organlarining huquq va majburiyatlari quyidagilardan iborat bo'lib, Davlat statistika organlari quyidagi huquqlarga ega, davlat va xo'jalik

boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuv shakllarini olish va statistika kuzatuv ma'lumotlaridan statistika maqsadlarida foydalanish, statistik birliklar faoliyatining statistika kuzatuvlarini o'tkazish va olingan birlamchi ma'lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish, jismoniy shaxs bo'lgan respondentlarni statistika kuzatuvlarida ishtirok etganligi uchun rag'batlantirishni amalga oshirish, davlat va xo'jalik boshqaruvi organlaridan, shuningdek boshqa tashkilotlardan statistika dasturlarini bajarish uchun zarur bo'lgan axborotni so'rash hamda olish, rasmiy statistikani tayyorlash uchun zarur bo'lgan statistika ma'lumotlarini yig'ishga jismoniy va yuridik shaxslarni qonunchilikka muvofiq shartnoma asosida jalb etish, statistika ma'lumotlarini yig'ish, ularga ishlov berish, ularni umumlashtirish, tahlil qilish, tarqatish va saqlashning zamonaviy usullari va vositalaridan foydalanish hamda ularni milliy statistika tizimiga joriy etish, statistika ma'lumotlarini taqdim etish bilan bog'liq qoidabuzarliklar aniqlangan taqdirda, ularni bartaraf etish haqida ko'rsatmalar berish va statistika ma'lumotlariga tegishli tuzatishlar kiritadi, statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzgan mansabdor shaxslarga nisbatan ma'muriy jazo choralarini qonunga muvofiq o'z vakolatlari doirasida qo'llash.

Davlat statistika organlari qonunchilikka muvofiq boshqa huquqlarga ham ega bo'lishi mumkin.

Davlat statistika organlari:

rasmiy statistikaning asosiy prinsiplariga rioya etilishini va xalqaro tavsiyalarga muvofiq bo'lgan statistika uslubiyatlarining birligini ta'minlashi;

mamlakatni, hududlarni, tarmoqlar va sohalarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish bo'yicha davlat dasturlarining bajarilishi jarayoni yuzasidan statistika kuzatuvlarini tashkil etishi;

statistika ma'lumotlarini yig'ishni, uy xo'jaliklarining statistika kuzatuvlarini, ro'yxatga olishlarni, bir marotabalik hisobga olishlarni, tanlanma so'rovlarni va boshqa statistika kuzatuvlarini o'tkazishni tashkil etishi hamda ta'minlashi;

Qonun hujjatlari talablariga qat'iy rioya etishlari va sodir etilishi mumkin bo'lgan qonun buzilishi holatlarini oldini olish borasida doimiy ravishda maxsus seminarlar, davra suhbatlari va tushuntirish ishlarini davom ettirish hamda hududiy organlar faoliyati samaradorligini oshirish bilan bog'liq masalalar ham muhokama etilib, bu borada nazorat ishlarini yanada kuchaytirish bo'yicha tegishli vazifalar belgilandi.

Ma'muriy ma'lumotlardan foydalanuvchilar, rasmiy statistikani tayyorlovchilar tomonidan faqat statistika maqsadlarida foydalaniladi.

Ma'muriy ma'lumotlarni yetkazib beruvchilar va boshqa yuridik shaxslar o'z tasarrufidagi mavjud ma'lumotlarni taqdim etish chog'ida maxfiylik to'g'risidagi qoidalarni vaj qilib ko'rsatishi mumkin emas, bundan qonunda ma'lumotlarni taqdim etish va ulardan statistika maqsadlarida foydalanish to'g'ridan-to'g'ri istisno etilgan hollar mustasno.

Ushbu Qonuning 27-moddasiga muvofiq rasmiy statistikani tayyorlovchilar tasarrufidagi mavjud individual ma'lumotlardan faqat statistika maqsadlarida, jamlanma statistika ma'lumotlarini shakllantirish uchun foydalaniladi.

Davlat organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari va boshqa tashkilotlar, shu jumladan xalqaro tashkilotlar tomonidan individual ma'lumotlardan tergov, nazorat qilish, sud muhokamasi, ma'muriy qarorlar qabul qilish maqsadida yoki jismoniy va yuridik shaxslarga yoki uy xo'jaliklariga taalluqli boshqa maqsadlarda

foydalanilishi mumkin emas.

Rasmiy statistikani tayyorlash uchun yig'iladigan, ishlov beriladigan va saqlanadigan statistika ma'lumotlari, agar ular jismoniy yoki yuridik shaxslarni bevosita yoki bilvosita identifikatsiyalash imkonini bersa hamda ularga taalluqli individual ma'lumotlarni oshkor qilsa, maxfiy hisoblanadi.

Quyidagilar maxfiy statistika ma'lumotlari jumlasiga kiradi:

statistik birlik to'g'risidagi individual ma'lumotlar oshkor etilgan taqdirda, uni identifikatsiyalash imkonini beruvchi ma'lumotlar;

statistika ma'lumotlarining maxfiyligi ta'minlanishini talab etadigan umumlashtirilgan ko'rsatkichlar;

qonunga muvofiq davlat sirlari yoki qonun bilan qo'riqlanadigan boshqa sir jumlasiga kiritilgan axborot.

Qonun hujjatlari talablariga qat'iy rioya etishlari va sodir etilishi mumkin bo'lgan qonun buzilishi holatlarini oldini olish borasida doimiy ravishda maxsus seminarlar, davra suhbatlari va tushuntirish ishlarini davom ettirish hamda hududiy organlar faoliyati samaradorligini oshirish bilan bog'liq masalalar ham muhokama etilib, bu borada nazorat ishlarini yanada kuchaytirish bo'yicha tegishli vazifalar belgilandi.

Shundan keyin, Statistika ishlariga taalluqli ma'muriy huquqbuzarli buzarliklar ta'siridagi ishlarni yuritish to'g'risida tushuntirib o'tildi.

Statistik kuzatuvlarini o'tkazish uchun zarur bo'lgan hisobotlar va boshqa ma'lumotlarni taqdim etmaslik, hisobot ko'rsatkichlarini buzib ko'rsatish yoki hisobot topshirish muddatini buzishda namoyon bo'lgan mansabdor shaxslar tomonidan davlat statistika hisobotlarini topshirish tartibini buzish ma'muriy huquqbuzarlik ishini yuritishga va MJtKda belgilangan doirada ma'muriy javobgarlik chorasini qo'llashga olib keladi. MJtKning 267-moddasining 1-qismida, O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi organlariga MJtKning 215-moddasida nazarda tutilgan ma'muriy huquqbuzarliklar to'g'risidagi ishlar ta'lluqligi belgilangan.

MJtKning 267-moddasi 2-qismiga muvofiq davlat statistika organlarining quyidagi mansabdor shaxslari MJtKning 215-moddasida nazarda tutilgan ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ishlarni ko'rib chiqish va ma'muriy jazo chorasini qo'llashga haqli.

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi raisi;

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi raisi o'rinbosarlari;

Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar statistika boshqarmalari boshliqlari;

Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar statistika boshqarmalari boshliqlarining o'rinbosarlari;

Tumanlar va shaharlar statistika bo'limlarining boshliqlari.

Davlat statistika organlari xodimlari, MJtKning 267-moddasidagi mansabdor shaxs ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ishlarni yuritishda MJtKning barcha talablariga qat'iy amal qilishlari lozim.

MJtKning 215-moddasidagi huquqbuzarlikni sodir etgan mansabdor shaxsdan, MJtKning 280-moddasiga asosan ma'muriy javobgarlikni keltirib chiqaradigan qoidalarga rioya etilishini tekshirish va nazorat qilish qonun hujjati bilan zimmasiga yuklatilgan davlat statistika organining vakolatli mansabdor shaxsi huquqbuzardan tushuntirish xatini olish vaqtida, ma'muriy ishni qaysi tilda yuritilishiga aniqlik

kiritiladi.

Tushuntirish xati olingandan so'ng, MJtKning 280-moddasida qayd etilgan davlat statistika organining vakolatli mansabdor shaxsi, MJtKning 279, 281-moddalariga asosan bayonnomani rasmiylashtiradi.

Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi bayonnomani rasmiylashtirish jarayonida MJtKning 280-moddasida qayd etilgan davlat statistika organining vakolatli mansabdor shaxsi MJtKning I-IV, XIX-XX boblari qoidalariga qat'iy amal qilishlari lozim.

MJtKning 280-moddasida qayd etilgan davlat statistika organining vakolatli mansabdor shaxsi yoki MJtKning 267-moddasidagi mansabdor shaxsi MJtKning 215-moddasidagi huquqbuzarlikni sodir etgan mansabdor shaxsni aniqlashda MJtKning 16 va 17-moddasi talablarini inobatga oladi.

MJtKning 280-moddasida qayd etilgan davlat statistika organining vakolatli mansabdor shaxsi MJtKning 215-moddasidagi huquqbuzarlik bo'yicha mazkur tavsiyalarning ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi bayonnomani rasmiylashtirish jarayonida quyidagi ishlarni amalga oshiradi:

mansabdor shaxsning shaxsini tasdiqlovchi hujjatidan nusxa olish;

ma'muriy ishni qaysi tilda yuritilishiga aniqlik kiritish;

huquqbuzarlikni qasddan yoki ehtiyotsizlik oqibatida sodir etilganligini aniqlash (MJtKning 11-12-moddalari);

huquqbuzarni ma'muriy javobgarlikdan ozod qilish mumkinligini ko'rib chiqish (MJtKning 21-moddasi);

ma'muriy javobgarlikni yengillashtiruvchi va og'irlashtiruvchi holatlarni mavjud va mavjud emasligini aniqlash (MJtKning 31-32-moddalari);

yengilroq ma'muriy jazo chorasining qo'llanilishi mumkinligini o'rganib chiqadi (MJtKning 33-moddasi);

ma'muriy jazo qo'llash muddatlarini e'tiborga olish (MJtKning 36-moddasi);

huquqbuzarning bir yil davomida necha marotaba huquqbuzarlik sodir etganligi masalasini ko'rib chiqish (MJtKning 37-moddasi) bajarilmaganligi uchun ma'muriy jazo qo'llanilgan vazifani ijro etilishini ta'minlaydi (MJtKning 39-moddasi).

MJtKning 280-moddasida qayd etilgan davlat statistika organining vakolatli mansabdor shaxslari ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi bayonnomani rasmiylashtirishdan oldin MJtKning 271-moddasidagi ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ishlarni yuritishni istisno etuvchi holatlarni inobatga olishlari shart.

Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi bayonnomani rasmiylashtirish jarayonida MJtKning 280-moddasida qayd etilgan davlat statistika organining vakolatli mansabdor shaxsi, huquqbuzarni MJtKning 294-moddasidagi ma'muriy javobgarlikka tortilayotgan shaxsning huquq va burchlarini tushuntiradi hamda bu xususda bayonnomada huquqbuzarga imzo chektirib oladi.

Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi bayonnomaning bir nusxasini huquqbuzarga beriladi va bu xususda bayonnomada huquqbuzarga imzo chektirib olinadi.

Ma'muriy jazo qo'llash to'g'risidagi qarorlarni ijro etish MJtKning 267-moddasidagi mansabdor shaxslar, MJtKning 331-moddasiga muvofiq, ma'muriy jazo qo'llanish to'g'risidagi qarorning ijrosi bilan bog'liq muddatlarga rioya qilishlari hamda tegishli masalalarni belgilangan tartibda hal etishlari shart.

MJtKning 267-moddasidagi mansabdor shaxslar, jarima solish tarzida ma'muriy jazo qo'llanish to'g'risidagi qarorni darhol ijro etishga imkon bermaydigan holatlar

mavjud bo'lgan taqdirda hamda huquqbuzarlardan qarorning ijrosini kechiktirish haqida (ariza kelib tushganda, shuningdek yetarli asoslar mavjud degan qarorga kelsa, MjtKning 328-moddasiga asosan, bir oygacha bo'lgan muddatga mazkur jarima solish tarzida ma'muriy jazo qo'llanish to'g'risidagi qarorni kechiktirish haqida qaror chiqarishlari kerakligi to'g'risida tushuntirib o'tildi.

Kun tartibidagi masalalar yuzasidan fikr va mulohazalarni inobatga olib yig'ilish,

QAROR QILADI:

1. O'zbekiston Respublikasining "Rasmiy statistika to'g'risida" 2021-yil 11-avgustdagi O'RQ-707-sonli Qonuni mazmun-mohiyatini tushuntirish hamda Ma'muriy huquqbuzarli buzarliklar ta'siridagi ishlarni yuritish amaliyotini tushuntirish to'g'risida o'tkazilgan o'quv-seminar yig'ilishi ma'lumot va ijro uchun qabul qilinsin.
2. Ushbu yig'ilish bayoni (bir nusxasi) Qo'mitaning yuridik bo'limiga taqdim qilinsin.

Bayonnoma tuzuvchi:

F. Jo'rayev